

At male dem, som laver verden om

- oversat fra engelsk af Tobias Nielsen fra

<https://www.emmaus-international.org/en/news/54-local-news/1695-peindre-ceux-qui-changent-le-monde.html>

- fodnoter af Jørgen Olsen.

Gadekunstneren Jinks har for nyligt gennemført et kunstprojekt i Vestafrika. I hvert af de lande, han besøgte, malede han vægmalerier, der forestiller mænd og kvinder, som arbejder for deres lokalsamfund. Han sluttede sin rundrejse af ved at besøge to Emmaus-foreninger i Benin. Han talte med os om sit projekt.

Hvad handler dit Djiguene & Goor projekt om?

Projektet er en slags "billedlig rundrejse" rundt om i Vestafrika, der strækker sig over Senegal (Saint-Louis og Tambacounda), Mali (Bamako), Burkina Faso (Ouagadougou), Elfenbenskysten (Abidjan) og Benin (Cotonou og Pahou). Djiguene & Goor betyder "Kvinde og Mand" på sproget Wolof¹. I hver by malede jeg et vægmaleri, der hylde mænd og kvinder i landet, ved brug af flerlagede skabeloner. Og, når det var muligt, samarbejdede jeg med lokale kunstnere som El Marto, Manoos, Art K'Ange og Zifu.

Hvordan fik du idéen til projektet?

Jeg har altid godt kunnet lide at lave hyldeste, og jeg havde haft projektet om Vestafrika i tankerne længe. Jeg havde opbygget kontakter i næsten to år til et andet projekt her. For et år siden var jeg i Nepal på grund af et lignende projekt, der var organiseret af ArtLab-kollektivet fra Katmandu. Jeg lavede en skabelon, der målte 430 x 250 cm, monteret på et 15 meter højt bambusstillads i den lille by Beni. Da jeg kom tilbage til Frankrig i slutningen af december, besluttede jeg, at det var tid til at påbegynde projektet i Vestafrika.

Hvem er de kvinder og mænd du illustrerer?

Diguene & Goor-projektet sigter efter at hylde de mænd og kvinder, der bruger deres tid på andre mennesker eller på miljøet. De kvinder, jeg har malet, arbejder ofte med gadebørn, forældreløse eller handikappede. Mændene plejer at være mere involverede i økologisk landbrug, at levere kurve med økologiske grønsager, rydde op i fattige kvarterer, at håndtere helbredsproblemer...

Hvilket budskab vil du gerne sende med projektet, og gennem dit arbejde generelt?

Jeg vil bare gerne vise de lokale, at nogle mennesker arbejder for hele deres lokalsamfund. Jeg vil gerne sætte fokus på de personer, så folk bliver opmærksomme på de ting, de gør for landet. I Abidjan fortalte Djo Drigbé, der havde startet et NGO-projekt om at håndtere og udbrede kendskab til miljøproblemer i Elfenbenskysten, at det at blive udødeliggjort på den her måde ansporer ham til at arbejde endnu hårdere. Når forbipasserende ser mig arbejde på portrætterne bliver de overraskede, selvfølgelig. De stopper op, hvilket giver mig muligheden for at snakke om disse alt for ofte glemte helte.

¹ Et af de mest udbredte sprog i Senegal

Jeg sender en masse budskaber gennem mit arbejde. Først og fremmest vil jeg tilskynde opmærksomhed, så folk bliver mere tolerante og stopper med at generalisere. Men somme tider vil jeg bare gerne have folk til at smile (*Jinks griner*).

Hvilken rolle kan kunst spille i at skabe opmærksomhed?

I Frankrig er vi så heldige at kunne udtrykke os *næsten* frit, og kunstnere endnu heldigere. Så jeg synes, at vi bliver nødt til at gøre brug af denne evne til at sige, hvad vi tænker. Har dét ikke været målet med gadekunst i over 40 år?

Hvad tog du med dig fra dit besøg hos Emmaus-foreningerne i Benin, hvor du malede portrætter af Patrick Atohoun² og Véronique Gnanih³?

Jeg var glad for at se, at en organisation som Emmaus har formået at hjælpe folk her. Jeg ville endda sige, at jeg er målløs over at se den utrættelige indsats Patrick og Véronique har gjort i Benin! Det er ikke nemt at få folk til at forstå, at de bliver nødt til at ændre deres levevis. Vi bliver nødt til at huske, at kolonimagterne prøvede at ændre de lokales levevis, hvilket i sidste ende førte til, at mange traditioner og skikke uddøde, til en vis grad... Adgang til drikkevand er et af de store projekter, Emmaus arbejder på i Benin, og det var en meget lang kamp for Patrick. Hvad angår Véronique har hun arbejdet utrætteligt for at hjælpe unge mennesker ud af dårlige situationer. Alt det her bekræfter mit indtryk af Emmaus: en organisation for tolerance, der har været autentisk siden 1954⁴! Jeg tror det siger alt (*Jinks griner*).

Hvordan deler du Emmaus' kampagner, som borger?

En borger har en pligt til at hjælpe sine naboer og at være tolerant. Det er de værdier jeg ser i Emmaus, og som især taler til mig. Jeg er ikke en kunstner, der håber at blive rig på sin kunst. Jeg forstår ikke værdien af penge; det interesserer mig ikke!

Jeg vil bare finansiere de projekter, jeg laver på en frivillig basis rundt om i verdenen. At dele øjeblikke i værkstedet eller på en væg med folk er langt mere berigende for mig end et honorar. Jeg tror at det er vigtigt at dele for Emmaus.

Hvordan håber du at disse kunstværker vil leve videre efter du rejser?

Jeg håber at de bliver udstillet i mindst et år, men vi ikke kan glemme at det stadig er gadekunst, så hvis det forsvinder, er det bare en del af legen. De er alle sammen på offentlige steder (bortset fra i Bamako, hvor det var på Institut Français), så de kommer til at have en begrænset levetid lige meget hvad.

Har du planer om at gøre mere ud af dette projekt ved at holde en udstilling?

Næste marts og april holder Galerie 18 i Nantes (Frankrig) en udstilling for at færdiggøre projektet. Mere vil jeg ikke give væk, for jeg vil stadig have det til at være en overraskelse for de besøgende! Men gør jer klar (*Jinks griner*)!

² I 2016 valgt til formand for Emmaus International jf. <https://globalnyt.dk/content/magten-drog-sydpaa-hos-emmaus>

³ Stifter og leder af Emmaus-Samfundet i Tohoué nær Benins hovedstad Porto Novo, hvor husholdssaffald sorteres og anvendes i økologisk gartneri.

⁴ Emmaus regnes for stiftet i 1949; men arbejdet blev kendt over hele Frankrig i 1954 i forbindelse med en stor spontan aktion for mennesker, der var ramt af ekstrem kulde.